

Winnipeg, Kanada, 31. julija - Governer države Virginia John Garland Pollard se je poročil s svojo dolgoletno tajnico Miss Violet E. McDougal, ki je doma iz Kanade in je leta 1928 prišla v Virginijo. Pri poroki so bili navzoči samo člani družine in prijatelji obeh sodelavcev.

Peter Zgaga

Kmalu za njim je prišla v s
lon stara beračica. Na bari je
pazila pol žemlje in jo je nagi
polhastula. Po par minutah se
tudi ona mrtva zgrudila.

Oblast je dognala, da je ime
"beračica" petinštrideset tisoč
dolarjev v banki, in da je sam
zato stradala in beračila, da l
imela še več.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALFONSE DUPAU:

PES

V mali vasi v pogorju Jura so smatrali Marijo-Omako za nekako redkosti, nič kaj zavidanja vredno, kajti bila je slaboumna.

Bila je davno vajena grdega ravnanja, ker so jo kot običinsko revco vzgajali lakomni in brezsrčni ljudje, vendar je pa prenašala bridko usodo potrpežljivo in flegmatično. Njena koža, trda kakor usnje, skoraj ni več čutila udarcev, ki jih je dobivala pri tujih ljudeh od vseh strani. Njeni omejeni možgani, zaprti v mali, okrogli glavi, niso razumeli psov in zaničevanja, ki jo je spremljalo že od rojstva.

Jedla je mnogo, delala pa malo. Bilo ji je 21 let, ko jo je gospodar pri katerem je služila, spodbil od hiše, ker ni vedel kaj početi z njo. Od tistega časa je polhajkovala po vasi poveseč glave, bločeh očmi in široko odprtih ust, iz katerih so se ji neprestano cedile sline.

Vaški paglavci so jo začeli preganjati in obmetavati s kamenjem. Nesrečno bitje jim je služilo v zabavo.

Tedaj se je pa zgodilo, da se je ubogega dekleta usmilila vdova Lenoble, stara, dokaj premožna zasebnica. Vzela je slaboumno revco k sebi. Vsa vas je bila navdušena nad tem človekoljubnim činom. Vendar so bili pa vsi prepričani, da Marija Omaka, leno in topo bitje, ustvarjeno samo za sirotišnico ali umobolnico, niti teden dni ne bo ostala pri svoji dobrotnici.

Toda vaščani so se motili. Minit je teden, minili so meseci in leta, a slaboumna, ki se je je prijel ime Omaka, je bila neprestano zaposlena v kuhinji svoje dobrotnice in ostala je zvesta belemu domu z zelenimi oknicami, stoječemu na samem na kraju vasi.

Treba je pa priznati, da je bila vdova Lenoble, starka zlatega srca, kljub visoki starosti še vedno čila in zdrava, z Marijo zelo prijazna in potrpežljiva.

Toda na obraz svoje bebasto služkinje ni nikoli epazila niti najmanjšega znaka hvaležnosti ali ljubezni.

Nekega dne se je pa vendar pokazalo, da ima tudi Marija-Omaka usmiljeno srce. Domov je namreč privedla psička, ki se je klátil po

vasi brez gospodarja.

Bil je skušan, umazan in grd, kakor ona sama. Suh, da so se mu poznale vse kosti, sestradan, plah in oguljen je tekel psiček za Marijo do kuhinje. In čudno, slaboumna, ki ji je bilo vse na svetu deveta briga, je imela usmiljenje s to ubogo živaljo, ki so jo vsi suvali in podili od hiše.

Nekega dne je gospa zadotila Marijo, kako ji pes liže obraz in kako se razlega po kuhinji riganju podobnih smeh.

Zima je bila tisto leto zelo huda in kakor da šiba narave še ne zaustoji, se je pojavil v okolici nevaren razbojnik. Pogorje Juro je živelo v neprestanem strahu in negotovosti, kajti razbojnik je kradel in moral po samotnih hišah in celo vasi niso bile varne pred njim. Orožniki mu niso mogli do živega.

Vaščani so vsak večer skrbno za barikadirali vrata in okna, ženske so se bale pri belem dnevu hoditi same. Sredi splošne groze in strahu je bila samo Marija mirna in flegmatična.

In zgodilo se je neke noči, ko je zunaj snežilo in ko je pritiskal hud mraz, da je v vili razbojnik baš v samotno hišico na kraju vasi. Bil je krepak, krvolčen in spreten dečko. Vsaka vrata je znal odpreti, pa naj so bila še tako zabarikadirana in zaklenjena.

Vdova Lenoble se je nenadoma zbudila in zagledala pred seboj razbojnika. Vse prestrašena je zrla na močne, strašne roke, ki so se itegovale proti njenemu vratu.

— Kje imaš denar?

Z drhtečo roko je pokazala na predaleček nočne omare. Tolovaj je planil k omari in začel brskati po bankovcih in vrednostnih papirjih, ki jih je našel v predalečku.

Svoj posel je opravljal povsem mirno, ker je bil prepričan, da stara, prestrašena in osupla gospa ne more klicati na pomoč.

Naenkrat pa je skočil od omare in se pripravil na obrambo, kajti njihovo bistro uho je prestreglo rahel ropot. V veži so se začeli koraki. Zamišljen in ves v skrbeh je čakal sovražnika.

Na pragu se je pojavila Marija Omaka. V platneni srcaji, bosa, la-

se skuštrane, je ozrla topo na razbojnika, ne da bi razumela, kaj se godi. Razbojnik je pa takoj spoznal, da ga to slaboumno dekletce ne more ovirati. In nemoteno je nadaljeval svoj posel.

Marija je obstala na pragu, nepremična kakor kip. Ko ji je razbojnik namignil, naj se izgubi, se je obrnila in odšla nazaj v kuhinjo. Tisti hip ji je pa prišel naproti psiček, kakor da bi ga bil kdo poklical.

Psiček je zavohal tujca v hiši, planil je v sobo in pokazal razbojniku ostre zobe. Divje je zarečal in se pripravil za napad.

Toda razbojnik je bil že na vse pripravljen. Spretno se je sklonil, zgrabil psička za vrat in ga pritisknil s krepkimi, kleščam podobnimi rokami k tlom. Davil je umazanega, kocastega psička, ki si je drznil zalajati nanj.

Psiček se je skušal iztrgati iz železnih klešč, rečal je in brcal, toda razbojnik ga je še bolj tlačil k tlom. Vnela se je borba na življenje in smrt, v kateri je uboga žival podlegla.

Na pragu se je znova pojavila Marija-Omaka.

Dekle, ki spočetka ni razumela, kaj se godi, ki ni vedelo, kaj pomenja razbojnik in kaj pomeni groza na obrazu njene gospodinje, je naenkrat instinktivno spoznala, da se je zgodilo z njenim psičkom, njenim ljubljencem nekaj strašnega. Hipoma je spoznala, da je to uboga bitje, ki je bilo njeno edino veselje na svetu, da je njen ljubljene ubit, zadavljen, mrtev...

In ta strašna misel se je naenkrat izpremenila v divjo jezo.

— Pomagajte! — je zakričala Marija in planila na razbojnika...

Ko so prihiteli vaščani, ki jih je zadržal klic na pomoč, so našli vdovo Lenoble na tleh. Sirota je od groze omedlela. Kraj nje je pa ležal bandit. Marija mu je prebila glavo s kovinskim svečnikom.

Slaboumna, sklonjena nad truplom svojega mrtvega tovariša, je gledala psičku dlako, glavo, nogo... nežno, strastno, dolgo, kakor da hoče s svojimi okornimi prsti ogreti to nepremično mrzlo telo.

In tedaj so presenečeni vaščani prvič videli, da je Marija plakala.

RUSKI MORNARJI V OBJEMU

LEDU

Strahotne podrobnosti o katastrofi ruskega ledolomilca "Ruslana" je prvi opisal član posadke Nikolaj Bekusov, ki je ležal dva meseca v bolnici v Tromsø, te dni se je pa vrnil v Leningrad. S 13 člani posadke v rešilnem člnu je moral Bekusov mirno gledati, kako 10 njegovih tovarišev polagoma zmrzuje.

"24. aprila zvečer smo zapustili pristanišče Barentsburg na Spitzbergih, je pripovedoval Bekusov. "Čeprav smo dobili poželje, naj ne odplujemo, temveč počakamo, da prispe ledolomilec "Krasin". Kljub temu je kapitan Klinjev sklenil odpluti. Kmalu po odhodu iz pristanišča je prihrumela od severozapada nevihta, valovi so začeli pljuskati čez krov in na njem je nastala tako debela ledena skorja, da ladje ni bilo več mogoče obvladati. V ledeno mrzli vodi stoječa posadka se je zamaš prizadevala odstraniti led. Ko se ji je končno posrečilo do polovice odstraniti debelo ledeno skorjo, je ponovno zapihal močan veter in kmalu je bil zopet ves krov pod ledom.

Kapitan Klinjev je sklenil pluti s polno paro v nadi, da srečamo drugo ladjo. Toda divjal je tako strašen vihar, da si nobena ladja ni upala na odprto morje. Minilo je še osem dolgih strašnih ur, potem je pa dobila naša ladja pod kotlarno razpoko. Skočili smo k črpalkam, ki so pa v našo nesrečo odpovedale. Zato smo sklenili vodo nositi iz spodnjega dela ladje, toda v trup je prodiralo vedno več vode in končno je bilo treba spustiti v morje rešilne čolne. V prvi čoln je šlo devet mož. Komaj je bil spuščen, so ga pogoltnili valovi in od takrat ni bilo o njem in o posadki duha ne sluha. V drugi čoln je šlo 13 mož posadke, med njimi kapitan Klinjev in prvi častnik Tohilov.

Kapitan je domneval, da smo največje 16 km od obale. Toda zamaš smo upirali poglede v daljavo, nikjer se ni prikazala suha zemlja. Vihar je divjal okrog nas celih 45 ur in moji tovariši so zmrzovali drug za drugim. 29. aprila sta bila živa samo še prvi častnik Tohilov in mornar Popov. Oba sta imela zmrznjene noge, tako da se sploh nista mogla premikati. Glad in mraz sta nas bila tako izčrpala, da na veslanje niti misliti ni bilo. Sam sem moral uro za uro črpati vodo iz čolna. Izgubili smo bili že vsako upanje na rešitev, ko smo 1. maja zagledali norveško ladjo, ki je opazila naše signale in nas vzela na krov."

Bekusov je star 26 let. V Leningradu je moral takoj v sanatorij, da si pomiri razburjene živce, vendar je pa izjavil, da ostane mornar, kakor je bil z dušo in telesom že od zgodnje mladosti.

ŽUŽELKE V PRAZNOVERJU

Cvrčkovo petje se oglašja po vsem svetu in mnogo lepega si ljudje predstavljajo z zvezi z njim. V splošnem smatrago cvrčka za prinašalca sreče in ga v marsikateri deželi, kakor na Japonskem, v to svrhu drže tudi v posebnih kletkah. Italijanska dekleta mu pripisujejo čudežne moči in ga drže v kletkah zato, da jim pomaga ohraniti fantovo zvestobo.

Pajek ne igra nič manjše vloge v ljudskem praznovanju. Ponekod prinaša srečo, drugod zjutraj nesrečo in zvečer srečo, a pik strupenega pajka je združen z bolečinami pač za vsakogar, naj si misli o njegovi vlogi karkoli. L. 1840, je pik strupenega pajka, ki je znan pod imenom tarantela in ki povzroča nekakšno padavico, ustvaril baže znameniti laški narodni ples iste ga imena.

V vseh časih so se ljudje bali lesnega črva, ki jim je s svojim trkanjem napovedoval smrt. Nesrečo prinaša po nekkih deželah tudi nedolžni kačji pastir, dočim kaže kresnica izgubljenim popotnikom potovi pravo pot.

Mnogo praznovanja je v zvezi z majniškim hroščem. Po barvi njegovih ličink pozimi napovedujejo švedski kmetje, kako dolgo bo trajala zima in koliko bo imela snega. Pomni martinčki veljajo ponekod mrtok za sle bodoče noče.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

20

— No, pa naj bo... že grem... udam se in sprijaznim z mislijo, da je ne bom videl takoj ob prihodu; čakal bom v vili. Toda če se ne vrneš z njo, te zapodim od hiše.

— A če vam jo privedem?

— Dobiš vse, kar boš hotel.

In s to obljubo, ki je izzvala nasmehe zadovoljstva na obrazu dobrega Lafleura se je markiz s srcem, polnim sladkih nad, vrnil v svojo vilo.

Lafleur se ni motil, prišlec je bil res mož, ki se je markizov komornik zanj zanimal. K temu možu je bila gospa Martinova iz Evreuxa, napotila in njemu priporočila našo siroto; zvest svoji obljubi je prišel čakati sirota, da bi ju odvedel domov. Tam bogsta na varnem in dobrodošli tem bolj, ker naj bi postala njuna prisotnost zakoncema Martinu vir njunega vsakdanjega razvedrila. Siroti naj bi prinesli vsaj malo luči in radosti v življenje osamljenih zakoncev, ki sta vedno težje prenašala osamljenost. Godilo se jima je namreč kakor večini malih trgovcev, ki so se umaknili iz javnosti in trdo delali leta in leta, da bi navarčevali toliko denarja, da bi lahko na stara leta opustili trgovino, pa se strašno dolgočasijo, čim so jo opustili.

Možu je tekel čas še dokaj hitro. Žena se je ukvarjala z gospodinjskim, hodila na trg, krpala je perilo. Mož se je pa izprehajal po nabrežjih, po Tuilerijah, zanimal se je kot malomeščan za politiko in se posmehoval novim smerem; toda kaj sta hotela početi, ko je nastal večer?

Ah, ko bi imela otroke! Hčerko, samo hčerko! Bila bi družini v uteho.

In glej, naenkrat prihajata dve. Morda prideta samo za nekaj mesecev ali celo tednov, a vendar prineseta v hišo novo življenje.

Take misli so rojile Martinu po glavi, ko je krenil s doma, in ker je bil prišel pre zgodaj, se je izprehajal pred vrati, da bi mu hitreje minil čas.

Lafleur, ki ga ni izgubljaj iz oči, je začel delati isto, in ko sta se bila že dvakrat ali trikrat srečala, je sklenil navezati pogovor.

— Gospod gotovo čaka na poštni voz iz Evreuxa, kakor jaz.

— Da, gospod.

— No torej, mislim, da zamaš čakava, ker ga ne bo pred deveto.

— Mislite?

— Baš sem zvedel to v pisarni. Plemič, ki se je pripeljal z drugim poštnim vozom, mi je povedal, da se je blizu Rambouilleta poštni voz iz Evreuxa nekoliko polomil in da bo imel zato najmanj dve uri zamude.

— Polomil se je, pravite? Ah, ubogi moji deklici! Kako sta se morali ustrašiti!

— Ah, kaj čakate dekleti?

— Da, gospod, dve siroti, sedemnajst- ali osemnajstletni, ki sta baje zelo lepi.

— Torej ju ne poznate?

— Še nikoli ju nisem videl.

— Imenitno! — je pomislil Lafleur. — Priporočili so ju nama sorodniki moje žene in pri nas bosta stanovali.

— To bo zelo nevarno za mladi dekleti.

— In zelo razveseljivo za naju... zlasti zame. Če živi človek od svojih skromnih dohodkov v tretjem nadstropju v ulici Guenegaud...

— Ni posebno prijetno, saj si lahko mislim.

— Sam, vedno sam s svojo ženo...

— Da, to je žalostno.

— Vražji poštaljon, — je navezoval Martin pogovor in tepetal nestrno z nogo. — Dve uri zamude. Kaj naj počnem ves ta čas?

— Tudi jaz se vprašujem tako, — je dejal Lafleur nevoljen.

— Vrniti se domov?

— To bi bilo morda še najpametneje, kar morava storiti oba, dragi gospod.

— Morda za vas, gospod, zame pa ne. Poslušati bi moral pridigo, ki bi mi jo pripravila žena. A teh pesmi sem že sit. Pojdem raje tavat po nabrežju, opazovat ljudi... Privoščim si skodelico črne ali čašico madeire.

— Bogme, to pa ni napačna ideja! — je vzkliknil Lafleur. — A meni je šnila ta hip v glavo še druga misel: ali radi igrate pi-quet?

— Tako rad, da vam ne morem povedati, toda moja žena ga niti videti ne more. Poleg tega me je groza igre trik-trak, toda ker jo obožuje moja žena, igram trik-trak že šestindvajseto leto.

— No, vidite, gospod, stopiva v tole kavarno. Tam je vrt z gostimi grmiči.

— Poznam ga.

— Izberava si dobro zakrito mizo, kajti v najinih letih se človek ne sme igrati s preprihom.

— Oh, seveda ne!

— In zaigrava jo do sto ali dvesto, predno popijeva svojo madeiro.

Ta predlog je Martinu zelo ugajal, vendar je pa okleval.

— No, greva?

— Z največjim veseljem bi šel z vami, gospod, pa se bojim, če bi me ne bilo tu...

— Nič ne skrbite. Natakari dobi napitnino, pa nama pride povedat, kadar prispe poštni voz.

— Oh, saj res... to je pa res pametno, za vse na svetu bi ne hotel...

— Kar zanesite se name. Saj tudi mene prav nič ne mika zamuditi prihod poštnega voza.

Martin se je nasmešnil in vdal.

— Vi ste pa res zabavni, — je dejal Lafleur, ki ga je bil prijel pod roko in potegnil za seboj.

— Zelo veseli ste: take ljudi imam rad!

... To ni kakor moja žena, ki je tako...

— Zares?

— Zlata duša, toda včasih zelo sitna in prepirljiva.

— Kaj so tudi take na svetu?

Martin, kakor vidimo, je bil tip dobrodušnega meščana pretirane zaupljivosti, ki ne zamudi nobene prilike, da bi ne poklepetal.

Lafleur je na prvi pogled uganil, s kom ima opraviti. In bil je vesel, da mu je prišel v roke tak kalin.

— Le naprej, tepček, le sklepetaj vse, kar hočeš; na račun svoje boljše polovice, ki obožuje trik-trak; kmalu ti zaigram partijo na svoj način, pa poskusi dobiti jo.

In sluga markiza de Presles se je zadovoljno nasmešnil, saj je bil o uspehu svojega naklepa že prepričan.

Prijel je svojega znanca pod roko. Martin bi se bil lahko čudil toliki intimnosti, toda Lafleur ga ni pustil do sape.

Govoreč venomer ga je privlekel do vrat krme.

Tik pred vstopom se je pa dobrodušnemu meščanu le oglasila vest.

Obraz se mu je raztegnil kakor šolarčku, ki naj bi se pregrešil, pa se tolaži, da ga ne more nihče presenetiti.

— No, no? — se je zasmel Lafleur, — kaj vam pa je? Kaj se bojite, da bi šnila vaši ženi v glavo čudna misel...

— Slediti mi?... Oh!... Žena me čaka doma z največjo nestrpnostjo, in sicer iz dveh nagibov.

— Najprej, — je pripomnil Lafleur, — da bi odigrala svojo partijo trik-traka.

— Res je. Pa tudi zato, da bi objela siroto, ki prispeta k nam iz Evreuxa.

— Ah, vaša žena...

(Dalje prihodnjšč)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Proglojte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

IGRE

Beneški trgovec, Igrokaz v 5. dejanju 60

Cyril de Bergerac, Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

Edela, drama v 4. dej. 60

Gospa z morja, 5. dej. 75

Lokalna teleznica, 3. dej. 50

Marta, Semen v Richmondu, 4. dejanja 30

Ob voljki. Igrokaz v štirih slikah 30

Tončkove sanje na Miklavšev večer. Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45

Reynard, 5. dejanj, trdo vezano 75

Za kralj in svedbo, Igrokaz v 5. dejanjih 35

Ljudski oder:

4. sv. Tihotapac, 5. dejanj 60

5. sv. Pa. 12 letih, 4. dejanja 60

Zbirka ljudskih igar:

8. snopč. Mila pod zemljo, 8v. 60

13. snopč. Vestalica, Smrt Marije Device, Marija odroč. 30

14. snopč. Sv. Boštjan, Junaka Adelfa, Matorih Magozov 30

15. snopč. Turki pred Dunajem, Fajza in Hana 30

20. snopč. Sv. Jost; Ljubezen Marijane odroč. 30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 30

broširano 30

Azazel, trdo vez. 1.70

Ballade in romance, trda vez 1.25

Bob za mladih, trda vez 40

Kraguljčki (Uta) 65

trdo vezano 80

Moje obzorje, (Gangl) 1.25

Narcis (Gruden), broš. 30

Primorske pesmi, (Gruden), vez. 35

Slutne (Albrecht), broš. 30

Foborske peči, (Claser), broš. 30

Oton Zr. učil: 50

Šte ugruk 50

Viljela. Pesmi za mladost 60

Zvončki. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano 30

Zlatorez, pravljice, trda vez 60

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koračnica: 10 sveskov. Vsek svezek po 30

8 mladinskih pesmi (Adamič) 50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Šest narodnih pesmi (Prelovec) 50

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski skordi (Adamič): 75

11. svezek 75

Pozladianski odmevi, II. sv. 45

Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.70

Orlovski him

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

87

— Ali se moram predstaviti, ali pa spoznate izgubljenega, katerega ste zopet poklicali nazaj čez morje?

— Marija in Henrik stojita kot ohromela. Navzlic njegovi bradi takoj vidita, kako podoben je bil Henrik. In sedaj zagleda Eva Marija najprej brazgotino pod njegovim desnim očesom.

— Stric Ludvik! — vzkligne Eva Marija. — Stric Ludvik — dobri Bog, ti živiš! Henrik, ali ne vidiš brazgotine? To je stric Ludvik!

In ginjena skoči proti njemu in Ludvik jo stisne k sebi.

— Moja draga, lepa nečakinja Eva Marija — torej si me vendar le spoznala.

Smeje in jokaje mu priklama.

— Po podobnosti s Henrikom in po brazgotini. Oh, stric Ludvik, kako krasno, da si živ, in kako žalostno, da stari oče tega ni mogel več doživeti!

Pri teh besedah prične bridko jokati.

Sedaj se je tudi Henrik razvedril pred presenečenjem. Stopi k stricu in prime njegovo roko.

— Stric, Ludvik, ti? Za Boga, kako sem včasih hrepenel po tem, da bi se zopet vrnil. In sedaj si nenadoma tukaj.

— In ali ti ne pridem v napotje, Henrik? Tvoj prijatelj Ralf mi je sicer že zatrdil, da to ne bo, toda rad bi slišal od tebe, da name ne boš hud, ako ti vzamem tvoj delež.

Henrik se zasmije.

— Hvala Bogu, da si tukaj! Rodenbergove tovarne ti iz srca privoščim, kajti stari oče jih je tebi odločil. Oh, da stari oče ni mogel doživeti tvoje vrnitve; ravno tako mi je to žal, kot Evi Mariji. Toda — sedaj mi povej, kako si prišel skupaj z Ralfom in ravno v času, ko bi jaz — toda ne — to moramo Evi Mariji najprej še priznati, nesljivo povedati.

— Kaj se je zgodilo, Henrik? — pravi vsa blede.

— Vse boš izvedela, Eva Marija, in ni nobenega vzroka več, da bi se prestrašila. — pravi Ludvik Rodenberg. — Zahvali se junakemu posredovanju dr. Bernda, katerega imam že nekaj dni čast poznati, da se je tvoj brat vrnil zdrav in živ. Plemenitega moža si si izbrala za svojega spremljevalca skozi življenje.

Eva Marija zardi in pogleda Ralfa, ki smeje gleda na vse tri.

— Ali veš že tudi to, stric Ludvik?

— Da, dr. Bernd mi je pojasnil vse. Toda mislim, da je najboljša, da sedemo in ti vse po vrsti povemo, da natanko spoznaš, kaj se je vse zgodilo na Rodenbergovih tovarnah, odkar sem se zopet pojavil. Potem pa mi morate povedati o mojem očetu — povedati mnogo. Vidi Bog, da je grenka kaplja v kelih mojega veselja, ko zopet vidim svojo domovino, toda nisem več našel očeta.

Ginjenost je premagala Ludvika in sede na stol ter se z velikimi očmi ozira po sobi. Vse pohištvo je stalo na svojem mestu kot nekdanj, ko je bil zadnjikrat pred svojim begom v tej sobi. Dvigne se mu spomin na oni dan. Takrat je moral bežati pred ječo in se je smatral za krivega. Zopet je videl pred seboj očetov bolestin izraz in žile njegovega obraza se krčijo kot v krču.

Eva Marija se zaveda, kaj se godi v njem in ga ljubeznjivo boža po rami.

— Dragi stric Ludvik, samo da živiš in da si se vrnil. Verjemi mi, stari oče je sedaj pri nas s svojo ljubeznijo. Njegova slutnja ga ni varala. Vedno je govoril o tem, da si mogoče še živ; nikdar ni hotel verjeti, da bi mogel biti mrtev.

Ludvik prime njeno roko in si jo pritisne na oči.

— Vse to mi moraš povedati, Eva Marija. Dr. Bernd mi je povedal, da je oče govoril o meni — samo tebi in Henrik. Toda najprej moraš še izvedeti, na kak način je dr. Bernd rešil Henrika iz devarnosti.

Vsi trije ji zaporedoma povedo, kaj se je pripetilo. Eva Marija postane rdeča in zopet blede. Poskoči in objame brata, kot bi ga morala še ščititi in nato se vrže Ralfu okoli vratu.

— Ralf, dragi Ralf; že drugič se ti moram zahvaliti za bratovo življenje. Kako ti naj to poplačam?

Ralf jo tesno pritisne k sebi; govoriti ne more. Sreča, da je Eva Marija prosta vseh skrbi, mu je samo sijala iz oči. Ludvik gleda smeje na oba.

— Mislim, da boš za to imela še dovolj priložnosti, ko bosta enkrat poročena.

In povedo o Mertensovem razkrinkanju in Henrik pravi razvnet:

— Tega podleža bi samo morala slišati javkati, Eva Marija; seveda je zopet vse tajil.

— Toda, ko se je Ludvik Rodenberg pokazal kot priča, je umolknil, — pravi Ralf. — Moreš si misliti, Eva Marija, da je bila velika predrznost, stricu Ludviku zaupati svojo sumnjo. Saj nisem imel nikakih dokazov. Kako bi stal pred njim, ako Mertens ne bi bilo mogoče zasačiti pri zločinskem dejanju? Imeti bi me moral za velikega obrekovaleca.

Ludvik mu smeje stisne roko.

— Toliko človeškega poznanja mi pač morate zaupati, gospod doktor, da vas ne bi smatral za obrekovaleca. Verjeti sem vam moral vsako besedo.

— Uboga teta Melanija, — vzdihne sočutno Eva Marija. — Kolika nesreča, da mora biti žena takega moža.

— Zaradi nje se samo pomiri, Eva Marija, nikdar ne bo izvedela, da je njen mož zločinec. Molčali bomo. Njena sreča je vedno obstajala samo v domišljiji in te je nočemo oropati, dokler ne bo potrebno. Skrbel bom za to, da bo Mertens v bodoče neoporočeno živ, — pravi Ludvik.

— Temu misljenju bi se pridružil tudi jaz, da njegova družina ne izve, kaj se je zgodilo. Vseled tega mu bomo prizanesli, toda gospej Melaniji bo prihranjeno veliko trpljenje in to je po mojem mnenju najvažnejše. — pripomni Ralf.

— Kaj pa nameravaš z Mertensom, stric Ludvik? — vpraša Henrik.

— To moram še vse dobro premisliti. Sedaj pa, ker je naša zadeva končana, mi kaj povejte o mojem očetu.

Eva Marija in Henrik mu pripovedujeta vse, kar je bilo vredno, da Ludvik izve.

Globoko ginjen ju poslušala. Ko mu popisujeta, kake sanje je imel oče, da je videl Ludvika na verandi neke tuje hiše, ki je stala sredi cvetočega vrta, v katerem so cvetele čudne cvetlice, globoko vzdihne:

— Sanje skoro odgovarjajo resnici.

— Videl te je ob strani še otročje mlade deklice, ki je imela plate lase in je tebe klicala za očeta. — poroča dalje Eva Marija. Ludvik si s rokami zatisne oči in nekaj časa ne more govoriti niti besede.

Nato pa pravi hripavo:

— Zlate lase ima samo moja mala Dolo, kadar sije na nje solnce, drugače pa so kostanjevo rjavi.

(Dalje prihodnjik.)

SMRT ŽENE ATENTATORJA
MATUSCHKE

V neki dunajski bolnišnici je za staro boleznijo na pljučih, ki se je razvila v pljučnico, umrla Irena Matuschkova, žena proslulega atentatorja na železnice.

Matuschkova je bila hči vaškega učitelja v Čantavirju in se je že kot otrok igrala s svojim bodočim možem. Postala je učiteljica in leta 1919, ko se je on vrnil kot nadporočnik iz vojne, sta se poročila. Bila je vsa zaverovana vanj in v njegovo stremljenje, s katerim je hotel postati mogočen in bogat. Zdel se ji je najposobnejši in največjopoteznejši trgovec in mu je slepo zaupala.

Preselila se je z njim v Budimpešto, kjer si je z različnimi transakcijami pridobil več hiš. Tu se je rodil otrok, hči Gabriela, posli so šli sijajno in družina je preživela več srečnih let. Končno so se preselili na Dunaj, kjer je Matuschkovo imetje še bolj raslo. Družina je imela tu udobno stanovanje in žena je sama, brez tuje pomoči, vzorno vodila gospodinjstvo. Nihče bi ne mogel slutiti, da visi nad na videz srečno družinico strašno preklestvo, a najmanj je to sutila Irena sama.

Pred dvema letoma je Matuschka odšel "na važna poslovna potovanja". Dvakrat se je odpeljal v Ansbach, enkrat v Jüterborg in enkrat v Bia Torbagy. Kaj se je tam zgodilo, vemo pre dobro. V oktobru 1931 so začeli sumiti Matuschko strašnih dejanj, ki 13. septembra so prvič zaslišali njegovo ženo o njegovih povratkih domov. Ni imela niti najmanjšega pojma, kaj podtikajo

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo

jih je, ki so radi slabih

razmer tako prizade

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

njenem možu; in je povedala po pravici, da se je zadnjič vrnil brez kovčega in trenchcoata. Beseda "trenchcoat" je zločinec napravila definitivno v roke pravice, kajti iz Berlina so bili sporočili, da je juterboški atentator nosil takšen plašč. Prijeli so ga in pod višom žerine izpovedi, ki ga je nevede odločno obremenila, je Matuschka podal najprvo delno, potem popolno izpoved. Pozneje je celo zahteval, naj njegovi ženi izplačajo del nagrade, ki je bila določena za prijete atentatorja. Matuschka se je zgrozila, ko je slišala o tej zahtevi in je izjavila, da ne prejme niti pare in

da si iz nesreče svojega moža ne če kovati dobička.

Do zadnjega trenutka ni hotel verjeti, da je njen mož svoja dejanja izvršil pri polni pameti. Menila je, da je bil zblaznil ali pa da je deloval pod hipnotičnim vplivom. Na smrtni postelji je dejala svoji 13-letni hčeri: "Reči očetu, da nisem niti za trenutek verjela v njegovo krivdo. Prepričana sem, da je svoje strašne atentate izvršil v blaznosti. Reči mu, da nisem bila niti za trenutek jezna nanj". Ko so ji sorodniki govorili o ločitvi, je takane predloga odločno odklanjala. Ves čas ni izgubila upanja, da bo nekoč še vse dobro, da bodo moža poslali v umobolnico, od koder se bo vrnil ozdravljen ponovno kot dober mož in oče.

Tako se dviga iz vse te strahote in krvave zgodbe kot edina svetla točka tragična postava žene, ki ni v težki preizkušnji, kakršne ni doživela druga žena, niti za trenutek pozabila na svoje dolžnosti in na glas svojega srca. Tej ženi bi drugačno človeštvo, kakršno danes, postavilo spomenik.

Matuschki, ki ga sedaj, kakor znano, zaslišujejo v Budimpešti, še niso sporočili njene smrti. Pač pa nekaj slutiti in vprašuje neprestano po njej.

KOŠČEK ZRCALA REŠIL 25
ŽIVLJENJ

Večja angleška družba, 16 gospodov in ena dama, se je odpeljala pretekli teden iz Londona za zabavo na južno obalo. Zvečer si je najela večjo motorko, da bi se z nje popeljala čez rokavski preliv

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

11. AVGUSTA

9. Septembra — 29. Septembra

ILE DE FRANCE

19. Avgusta — 5. Septembra

CHAMPLAIN

24. Avgusta — 20. Septembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenice agente

Slovenic Publishing Co.

216 West 18th St., New York City, N. Y.

FRENCH LINE

19, TATE STREET, NEW YORK

na Holandsko. Ko je dama, Mrs. Berkeleyeva stopila na motorko, ji je padla torbica z rok, se odprla in pri tem ji je šlo zrcalo na kose. "To pomeni nesrečo!" je vzklila Berkeleyeva prepadlo. Že je hotela zagnati črepinje v vodo, a zmagala je ženska nečimernost in dama je kose skrbno spravila spet v torbico. Kmalu potem je bil ta dogodek pozabljen.

Vožnja je šla nekaj časa v najlepšem redu naprej, potem je zavel nenadoma hud veter. Valovi so se začeli igrati z motornim čolnom in kmalu je nastal defekt v motorju. Kar na lepem se je čoln ustavil, valovi so ga premetavali sem in tja, vsi napor, da bi motor spravili ponovno v tek, so se izjalovili, stennilo se je popolnoma, daleč na levi je bila obala, a dovolj blizu, da bi utegni vihar ladjico končno treščiti v skalovje, nikjer nikoder nobene ladje, ki bi prinesla pomoč, skratka, položaj je bil zelo obupen in zdlo se je, da se je stara vraža o razbitem zrcalu spet uresničila. Bila je strašna noč, ki je izmučila vse do smrti, toda jutro ni kazalo nič boljše. Sonce je bilo že davno vstalo, Berkeleyeva je slonela vsa izčrpana ob jamboru in zastokala: "Zrcalo! Vedela sem takoj, da bo razbito zrcalo prineslo nesrečo!"

Tedaj je skočil eden izmed njenih spremljevalcev k njeni torbici, segel vanjo, izvlekel dva večja kosa razbitega zrcala in planil z njima proti najvišjemu mestu na krovu. Po prvem presenečenju je skočilo vse za njim, misleč, da si hoče nesrečno prežrezati žile ali storiti kakšno drugo zlo — toda ko so dospeli bližje, so videli, da drži v vsaki roki kos zrcala in pošilja bleščeče signale z vnojem proti daljni koplini. Razumeli so, da hoče priklicati pomoč. Vsakih deset minut, po mednarodno določenih predpisih, so se zabliškali zrcalni signali proti koplini, prešli sta dve uri napetega čakanja in upanja. Končno so zagledali motorko, ki se je z veliko brzino bližala od tam. Bila je res motorka pomorske rešilne postaje, kjer so bili opazili signale in razumeli klice na pomoč.

Deset minut pozneje je rešilni čoln vlekel izletno motorko in vso njeno družbo za seboj. Rešilo jo je razbito zrcalo, ki prinaša baje samo nesrečo....

VODNIKOVE
KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.... SKUPNA ...
POTOVANJA
in cene vožnji:

FRENCH LINE:

"ILE DE FRANCE" preko Havre

	N. Y.	ZA TJA
	LJUBLJANA	IN NAZAJ
19. AVGUSTA	\$101.23	\$182.00
5. SEPTEMBRA		
23. SEPTEMBRA		

"PARIS" preko Havre

11. AVGUSTA	\$ 99.23	\$178.50
9. SEPTEMBRA		

"CHAMPLAIN" preko Havre

5. AVGUSTA	\$ 91.73	\$171.50
24. AVGUSTA		
20. SEPTEMBRA		

ITALIAN LINE:

"SATURNIA" v Trst

"VULCANIA" v Trst

"SATURNIA" v Trst

"REX" preko Genoa

12. AVGUSTA	\$ 97.50	\$171.50
9. SEPTEMBRA		
23. SEPTEMBRA		

19. AVGUSTA	\$109.50	\$185.50
16. SEPTEMBRA		
2. SEPTEMBRA		
30. SEPTEMBRA		

"Conte de SAVOIE" preko Genoa

CUNARD LINE:

"AQUTANIA" pr. Cherbourga

"BERENGARIA" pr. Cherbourga

12. AVGUSTA	\$102.34	\$182.00
6. SEPTEMBRA		
26. AVGUSTA		
13. SEPTEMBRA		
21. SEPTEMBRA		

HAMBURG-AMERICAN LINE:

"DEUTSCHLAND" pr. Hamburga

"ALBERT BALLIN" pr. Hamburga

30. AVGUSTA	\$ 91.73	\$171.50
27. SEPTEMBRA		
16. AVGUSTA		
13. SEPTEMBRA		

NORTH GERMAN LLOYD:

"EUROPA" preko Cherbourga

8. AVGUSTA	\$104.84	\$185.50
9. SEPTEMBRA		
26. SEPTEMBRA		
15. AVGUSTA		
31. AVGUSTA		
16. SEPTEMBRA		

"BREMEN" preko Cherbourga

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SHIPPING
NEWS

4. avgusta: Olympic v Cherbourg
5. avgusta: Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Berengaria v Cherbourg
6. avgusta: Leviathan v Cherbourg
Europa v Bremen
9. avgusta: New York v Hamburg
11. avgusta: Paris v Havre
Majestic v Cherbourg
Rotterdam v Boulogne
12. avgusta: Aquitania v Cherbourg
15. avgusta: Bremen v Bremen
Statendam v Boulogne
16. avgusta: Manhattan v Havre
Albert Ballin v Hamburg
19. avgusta: Ile de France v Havre
Rex v Genoa
21. avgusta: Reliance v Hamburg
23. avgusta: Olympic, Cherbourg
24. avgusta: Champlain v Havre
Europa v Bremen
25. avgusta: Veendam v Boulogne
26. avgusta: Rona v Genoa
Berengaria v Cherbourg
29. avgusta: Leviathan v Cherbourg
30. avgusta: De Grasse v Havre
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
Deutschland v Hamburg
11. avgusta: Bremen v Bremen
2. septembra: Conte di Savoia v Genoa
5. septembra: Ile de France v Havre
Statendam v Boulogne
6. septembra: Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg
8. septembra: Olympic v Cherbourg
9. septembra: Paris v Havre
Vulcania v Trst
Volendam v Boulogne
Europa v Bremen
13. septembra: Lafayette v Havre
Manhattan v Havre
Berengaria v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
15. septembra: Rotterdam v Boulogne
Majestic v Cherbourg
16. septembra: Rex v Genoa
Bremen v Bremen
18. septembra: Reliance v Hamburg
20. septembra: Champlain v Havre
Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst
Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne
26. septembra: Europa v Bremen
Statendam v Boulogne
27. septembra: Washington v Havre
Maurania v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
29. septembra: Paris v Havre
Olympic v Cherbourg
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Samo samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kralj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.